

Sygn. akt I KS 38/22

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **S. W.**

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 539e § 1 k.p.k.

w dniu 24 lutego 2023 r.

skargi obrońcy oskarżonego

na wyrok Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 13 października 2022 r., sygn. akt IV Ka 472/22,

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w Legnicy z dnia 3 czerwca 2022 r., sygn. akt II K 368/21 i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

1. **oddalić skargę,**

2. **kosztami postępowania skargowego obciążyć oskarżonego**

S. W..

UZASADNIENIE

S. W. został oskarżony o to, że:

„w okresie od 11 kwietnia 2018 r. do 11 czerwca 2018 r. w L., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem S. s.c.:

- w kwocie 11.241,49 zł faktura VAT [...],

- w kwocie 64.949,90 zł faktura VAT [...],

poprzez zawarcie umowy kupna-sprzedaży sprzętu elektronicznego ujętego w ww. fakturach VAT, przy jednoczesnym wprowadzaniu pokrzywdzonej spółki w błąd, co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zawartych zobowiązań, a następnie dokonał ukrycia majątku związanego z prowadzoną przez niego firmą jako osoba fizyczna „Y.”, działając w celu udaremnienia wykonania orzeczenia Sądu Okręgowego w Poznaniu, IX Wydział Gospodarczy o sygn. IX GC 1169/18 spowodował uszczuplenie zaspokojenia pokrzywdzonej spółki”, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 300 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 3 czerwca 2022 r. w sprawie o sygn. akt II K 368/21 Sąd Rejonowy w Legnicy, przypisując S. W. sprawstwo tego, że „w okresie od 11 kwietnia 2018 r. do 11 czerwca 2018 r. w L., wobec grożącej mu niewypłacalności doprowadził do czasowego udaremnienia zaspokojenia wierzyciela tj. S. s.c. w P. w ten sposób, że usunął a następnie ukrył sprzęt o wartości łącznie 76.191,39 zł i pieniądze pochodzące z dalszej sprzedaży tego sprzętu, nabytego od wierzyciela na podstawie umów sprzedaży, których dotyczyły faktury VAT: [...] oraz [...], czym zmusił wierzyciela do wytoczenia powództwa przed Sądem Okręgowym w Poznaniu w sprawie IX GC 1169/18”, które to zachowanie oskarżonego wyczerpało ustawowe znamiona czynu zabronionego z art. 300 § 1 k.k., a wobec spłaty całości wierzytelności przyjął, że społeczna szkodliwość tego czynu nie była wyższa niż znikoma i na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k., postępowanie karne przeciwko oskarżonemu umorzył.

Apelację od tego rozstrzygnięcia sądu *meriti* wnieśli zarówno prokurator, jak i obrońca oskarżonego. W konsekwencji uwzględnienia środka odwoławczego wniesionego przez oskarżyciela publicznego Sąd Okręgowy w Legnicy wyrokiem z dnia 13 października 2022 r., sygn. akt IV Ka 472/22, uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Legnicy do ponownego rozpoznania. Uzasadniając tak sformułowaną decyzję procesową Sąd drugiej instancji wskazał, że Sąd Rejonowy w Legnicy nie przeprowadził prawidłowej oceny dowodów i nie poczynił prawidłowych ustaleń faktycznych, albowiem w sprawie zostały zrealizowane warunki do przypisania odpowiedzialności za czyn z art. 286 § 1 k.k.

Ponadto stwierdził także, iż zachodzą podstawy do wydania wyroku skazującego, czemu stoi na przeszkodzie zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k.

Skargę na wyrok Sądu drugiej instancji wniósł, na podstawie art. 539a § 1 i 2 k.p.k., obrońca oskarżonego S. W., który zarzucił, temu rozstrzygnięciu naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. przez uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, podczas gdy sąd odwoławczy nie dostrzegł wystąpienia w sprawie tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k., tj. braku wniosku o ściganie od uprawnionych osób, której dostrzeżenie winno skutkować uchyleniem wyroku i umorzeniem postępowania w tym zakresie.

Jednocześnie podnosząc ten zarzut, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Legnicy jako sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga obrońcy oskarżonego okazała się niezasadna.

Sąd drugiej instancji wyraźnie wyartykułował w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia, że w świetle zgromadzonych w sprawie dowodów zasadnicze znaczenie ma zamiar popełnienia przez S. W. przestępstwa oszustwa ujętego w art. 286 § 1 k.k., które to przestępstwo jest ścigane z oskarżenia publicznego i nie wymaga podejmowania żadnego działania przez pokrzywdzonego. Wola pokrzywdzonego w przypadku tego przestępstwa nie ma żadnego znaczenia, chyba że występują okoliczności wskazane w art. 286 § 4 k.k., które w realiach analizowanej sprawy nie mają wszakże miejsca. Tego wniosku sądu odwoławczego obrońca S. W. nie zakwestionował w treści skargi.

Lektura zarzutu sformułowanego przez obrońcę oraz argumentacji podniesionej na jego poparcie w treści skargi, w kontekście uzasadnienia Sądu II instancji, prowadzi do wniosku, że skarżący albo nie dość wnikliwie zapoznał się z argumentacją Sądu Okręgowego wspierającą rozstrzygnięcie w przedmiocie uchylenia wyroku Sądu Rejonowego w Legnicy i przekazującą sprawę oskarżonego S. W. do ponownego rozpoznania, bądź też jego uwadze uszło, że Sąd Rejonowy w

Legnicy w realiach niniejszej sprawy jest uprawniony do przyjęcia zamiast kumulatywnej kwalifikacji prawnej opisu czynu będącego ponownie przedmiotem postępowania w pierwszej instancji jedynie kwalifikacji prawnej z art. 286 § 1 k.k., eliminując tym samym z opisu czynu kwalifikację z art. 300 § 1 k.k.

Nawet gdyby podzielić pogląd skarżącego w kwestii podnoszonego przez niego naruszenia w postaci wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. to należy przypomnieć autorowi skargi, że w przypadku braku wyraźnego oświadczenia w kwestii złożenia wniosku o ściganie przestępstwa, w odniesieniu do którego ustawodawca takiego wniosku pokrzywdzonego wymaga, czy też wątpliwości w tym zakresie, można takie oświadczenie uzupełnić w każdym czasie. Stosownie bowiem do tezy II uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1970 r., VI KZP 43/68, która zachowuje swą aktualność „W razie niezłożenia powyższego wniosku przed wszczęciem postępowania osoba do tego uprawniona może - do czasu upływu okresu przedawnienia karalności - złożyć taki wniosek w każdym stadium toczącego się postępowania, a nawet po prawomocnym umorzeniu postępowania spowodowanym brakiem wniosku”.

Zasadniczym powodem do oddalenia skargi jest jednak, jak to zauważono na wstępie tego uzasadnienia, rozminięcie się w całej rozciągłości przez obrońcę z powodami, które skutkowały wydaniem przez sąd *ad quem* wyroku o charakterze kasatoryjnym, a były nimi – zdaniem Sądu Okręgowego w Legnicy – błędy w ocenie dowodów popełnione przez sąd *meriti*, które w ocenie Sądu odwoławczego (przy uwzględnieniu apelacji wniesionej przez prokuratora na niekorzyść oskarżonego) doprowadziły do nieprawidłowego wyeliminowania z czynu elementów przestępstwa z art. 286 § 1 k.p.k., a więc *de facto* uniewinnienie S. W. do tego występku, w sytuacji, gdy jak stwierdził Sąd drugiej instancji powinien zapaść w tym zakresie wyrok skazujący. Ponieważ takiemu rozstrzygnięciu stał na przeszkodzie zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi *a quo* do ponownego rozpoznania było jedynym możliwym i zgodnym z art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. postąpieniem. Tego toku rozumowanie Sądu

odwoławczego autor skargi w najmniejszym nawet stopniu, jak już na to zwrócono uwagę powyżej, nie próbował podważyć.

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia, rozstrzygając o kosztach postępowania skargowego w oparciu o przepis art. 636 § 1 k.p.k.